

ІСТОРІЯ І РОЗВИТОК

Березнівської центральної районної дитячої бібліотеки

Березнівська центральна районна дитяча бібліотека є структурним підрозділом Березнівської централізованої бібліотечної системи.

З 3 лютого 1940 року почала діяти Постанова бюро Рівненського обкому КП (б) України №28 " Про організацію бібліотек в області ". По всіх районах Рівненської області почали створюватись бібліотеки.

Районна дитяча бібліотека була створена в липні 1950 р. (про що свідчать записи в інвентарних книгах) за Постановою бюро обкому КП(б) України. За свідченням очевидців, перше приміщення Березнівської дитячої бібліотеки знаходилось на вул. Рози Люксембург (нині - це вул. Грушевського в приміщенні теперішнього магазину "Супермаркет")

На час створення бібліотека займала площу 21 кв.м. і мала бібліотечний фонд в кількості 1175 екземплярів книг. З 1950 по 1957 рр. очолювала дитячу бібліотеку Костюник П.В.

Першим бібліотекарем була Хутка Надія Оксентіївна.

Поступово зростає бібліотечний фонд, кількість юних читачів, вдосконалюються форми роботи з читачами.

Безцінним, духовним і матеріальним надбанням бібліотеки є її фонд. З 1950 р. по 1955 р. бібліотечний фонд збільшився з 1175 до 11000 екземплярів книг.

На 1.01.1955 р. бібліотечний фонд становить 10425 екземплярів книг. Площа бібліотеки становить 50 кв.м.

В 1954 р. бібліотека обслужила всього 900 читачів (в т.ч. дітей - 659) - абонемент-590, пересувні - 50. книговидача становила 13500. В бібліотеці працювало 3 бібліотекарі.

В 1950 - 1960рр. серед масових заходів в дитячій бібліотеці переважали книжкові виставки, обговорення книг, читацькі конференції, голосні читання, літературні вечори. В основному книжкові виставки створювались до днів народження та смерті В.І. Леніна, річниць Великої Жовтневої Соціалістичної революції. Радянської Армії та ін. Популярною формою роботи з читачами у 50-60 рр. були голосні читання з газет, журналів, книг. Проводились в районній дитячій бібліотеці також обговорення книг А Гайдара "Школа" , М. Прилежаєвої "Удивительный год "(1957), М.Горького "Дитинство"

В 1962 р. площа дитячої бібліотеки становила 73.8 кв.м., книжковий фонд нараховував 15531 екземплярів книг. Всього читачів у бібліотеці - 3012, в т.ч. дітей - 1852, книговидача становила -55053.

У 1960-1970рр. розширилось коло тем пропаганди літератури про В.І.Леніна, про комсомол, піонерів, жовтенят, патріотичне та інтернаціональне виховання читачів, пропаганда військових знань, формування матеріального світогляду дітей.

В практику роботи Березнівської дитячої бібліотеки застосовувались бібліографічні огляди літератури для учнів 7-8 кл. " Учись в комуністів як жить для народа " (1961 р.) та бібліографічні огляди для учнів 5-6 кл. "А.С. Пушкин - великий русский поет" (1962 р.), " Не вір в прикмети " (1963 р.). З дітьми молодшого шкільного віку проводились дитячі ранки "Слава Радянської Армії " (1966р.), " Ми любимо Леніна " (1969 р.)

Також у цих роках в практиці масової роботи дитячої бібліотеки з'явилися такі форми роботи, як: ленінські читання, з'їздівські, піонерські читання, усні журнали, літературні подорожі. Наприклад , у 1969 р. в Березнівській районній дитячій бібліотеці з учнями 4-5 класів була проведена гра - подорож "Здрастуй, книжкова країна " , "Ми маємо друзів велику сім'ю "(1970р.).

У 1976 році пройшла централізація бібліотек району. Централізована бібліотечна система включила і центральну бібліотеку, центральну дитячу бібліотеку та бібліотеки-філії. Після централізації бібліотечної мережі бібліотечний фонд дитячої літератури по району становив 19680 екземплярів книг. Фінансування бібліотек району проводилось із державного бюджету.

Бібліотекам , в т.ч. і дитячим , як найбільш масовим, ідеологічним, культурно-освітнім і науково-інформаційним закладам належала важлива роль в реалізації планів партії в економічній, соціальній та духовній сферах. Зміни, що відбулися в суспільстві , характерні і для бібліотечної справи.

Період 1976/1986рр. набував все більшої ідейно-політичної спрямованості в дитячих бібліотеках займає пропаганда суспільно-політичної літератури : книг про В.І. Леніна, піонерів, комсомол, рішень з'їздів КПРС, наступних Пленумів ЦК КПРС.

В бібліографічному обслуговуванні розширюється бібліографічне інформування юних читачів. Були поширені рекомендаційні та інформаційні списки літератури : "Що читати влітку ? " "Наш найкращий друг ." Життя славних людей ". "Жовтенята по країні Жовтня ", Новини краєзнавчої літератури ".

З 1978 року Березнівська ЦРДБ двічі отримувала нове приміщення : спочатку у районному Будинку культури, а у 1983 році була переведена в приміщення колишньою гуртожитку лісової школи, площею 137 кв.м. (вул. Андріївська, 1) де знаходилась ЦРДБ по серпень 1999р.

Період 1986- 1992рр. відзначився перебудованими процесами в усіх напрямках діяльності дитячої бібліотеки. Збільшилась кількість читачів, книговидач, зріс книжковий фонд. Розширювався репертуар назв періодичних видань. Бібліотека отримувала такі журнали : " „Піонер", " Піонерія ", " Веселые картинки “, “Мурзилка “, Барвінок”, “Малютко”, “Костер” та ін.

1989р. - це рік найвищих показників кількості читачів, книговидач і бібліотечного фонду Березнівської ЦРДБ. За 1989 рік працівники ЦРДБ обслужили - 3104 читачів. Відвідування становило 19446, а кількість книговидач - 55701. Бібліотечний фонд дитячої бібліотеки нараховував 22911 примірників книг . (Додаток №1).

На 1 січня 1991 р. кількість штатних одиниць у дитячій бібліотеці збільшилась. На цей період штат ЦРДБ складається із 6-ти працівників : заступника директора по роботі з дітьми, 2 бібліотекарі молодшого абонементу і читального залу, 2 бібліотекарі старшого абонементу і читального залу, 1 - бібліограф.

Масова робота дитячої бібліотеки зазнала суттєвих змін. Пріоритетними її напрямки стали популяризація літератури про національне відродження України , відновлення історичної пам'яті, виховання національної самосвідомості дітей шляхом популяризації української дитячої книги, ознайомлення юних читачів з традиціями звичаями українського народу, розвиток краєзнавчої діяльності , моральне виховання в умовах відродження релігії, естетичне виховання.

В квітні 1997 р. на високому рівні був проведений фестиваль власної дитячої поезії “Провесінь”, у якому взяли участь 25 учасників (уч. СШ №1, СШ №2, школи-інтернату і Березнівського ліцею). Учасники представили на огляд журі і любителів поезії власні вірші. 14 переможців були нагороджені дипломами і їм були вручені цінні подарунки, а решту учасникам на згадку про фестиваль дитячої поезії "Провесінь" подарували свої книжки з автографами місцеві поети Б.Боровець і П.Рачок. Цей районний фестиваль уже став традиційним і проводиться щорічно.

Працівники дитячої бібліотеки використовують цілий арсенал різноманітних форм і методів пропаганди книги серед читачів, це : " Свято книги , День батьків, різноманітні ігри, конкурси, вікторини. Дуже популярними формами роботи в ЦРДБ стали ігри : " Поле чудес ", „Щасливий випадок". "Брейн-ринг", " Бліц-вікторина ", турніри кмітливих, літературні ігри "Чи знаєш ти ?". Пропаганда книги переплітається із різними ігровими формами у проведенні різноманітних масових заходів.

Досвід з ігровими формами роботи Березнівської районної дитячої бібліотеки поширений серед бібліотек області. Це заслуга, насамперед, бібліотекаря старшого абонементу Потурай В.С.. яка більше двох десятиліть своєї наполегливої праці віддала юним читачам, та бібліотекаря молодшого абонементу Дзюбак В.С.. яка уже 15 років працює з юними читачами і веде клуб за інтересом " Книга і лялька".

З 1 січня 1998 року в бібліотеці введено платний дитячий формуляр (оформлення реєстраційних документів), видача творів друку по "нічному абонементу ", продовження терміну користування виданнями більше місяця.

У вересні 1999 року Березнівська ЦРДБ із тісного пристосованого приміщення переїхала в простору споруду колишньої їдальні Березнівської ЗОШ №2, загальною площею - 203 кв.м. Тут за сприянням владних структур силами будівельників і працівників бібліотек райцентру було здійснено ремонт. Нині до послуг бібліотекарів і юних любителів книги - великий і гарно обладнаний читальний зал, абонементи для школярів молодшого , середнього і старшого шкільного віку та кімната для гурткової роботи.

З 19 листопада 2002 року в порядку експерименту терміном на три роки згідно розпорядження №404 від 09.09.2002 року «Про реорганізацію бібліотечної мережі району» було реорганізовано центральну бібліотечну систему шляхом об'єднання публічних і шкільних бібліотек в єдину централізовану систему публічно-шкільних бібліотек (ЦСПШБ) до якої увійшла Березнівська центральна районна дитяча бібліотека.

В 2003 році Березнівський район обрано місцем реалізації Міжнародного українсько-канадського проекту “Молодь за здоров’я – 2”, в якому ЦРДБ прийняла активну участь.

В рамках цього проекту дитячою бібліотекою, було виграно перший гранд-проект “Дітям по-дитячому про здоровий спосіб життя”, керівник проекту заступник директора по роботі з дітьми Дзюбак Валентина. На отримані від гранду кошти закуплено нові персонажні ляльки для показу лялькових вистав в клубі за інтересом “Книга і лялька”, та зроблено нову переносну сцену.

В серпні 2003 році на посаду заступника директора ЦСПШБ по роботі з дітьми призначено Щур Наталію Дмитрівну.

З кожним роком дитяча бібліотека утверджує себе як основне джерело задоволення духовних потреб читачів-дітей, спрямовує свої зусилля на патріотичне, моральне, трудове, екологічне та фізичне виховання; на формування у дітей негативного ставлення до тютюну, алкоголю, наркотичних речовин, відмови від їх вживання з метою ведення здорового способу життя; на організацію змістовного дозвілля дітей та розвиток їх творчих здібностей.

У 2004р. фестиваль власної дитячої поезії “Провесінь” відбувся в рамках українсько – канадського проекту “Молодь за здоров’я – 2”, його переможці приймають участь в республіканському семінарі Міністерства молоді та спорту в м.Києві. Змінюється його репертуар: до декламаційного туру додається заочний тур, а згодом додалася номінація співаної поезії.

В 2004 році, завдяки районній владі, вирішено одне з проблемних питань, яке знову постало перед адміністрацією бібліотеки – власне приміщення. Діти міста, наші юні читачі, працівники бібліотеки отримали чудовий подарунок – реконструйоване сучасне приміщення центральної районної дитячої бібліотеки з новим просторим читальним залом, з новими меблями та яскравою літературою. Відкриття бібліотеки співпало з виїздом колегиї Міністерства культури, тому перерізати стрічку було доручено почесному гостю Березнівщини – Міністру культури і мистецтв України Ю.П.Богуцькому.

Початок ХХІ століття ознаменував себе переходом до високотехнологічного інформаційного суспільства, в якому якість людського потенціалу, рівень освіченості й культури всього населення набувають вирішального значення.

Комп'ютери стрімко увійшли в різноманітні сфери повсякденної діяльності суспільства, тому широке запровадження комп'ютерної техніки, стало закономірністю для обслуговування користувачів в бібліотеках України і, зокрема, у нашій дитячій бібліотеці.

Комп'ютеризація бібліотечної системи розпочалася в 2001 році. У 2006 році було створено власну веб – сторінку Березнівської районної дитячої бібліотеки, яка є основною формою представлення діяльності бібліотеки в Інтернет – середовищі.

З січня 2006 року в Березнівській ЦСПШБ реалізовується районна бібліотечна програма "Створення корпорації медіа-центрів в структурі ЦСПШБ". Суть програми полягає в тому, що шкільні бібліотеки-філії м.Березне, а з часом поетапно і сільські бібліотеки-філії об'єднуються в єдину корпорацію для запровадження АБІС ІРБІС, а сама програма передбачає комп'ютеризацію

бібліотек, що значно розширить межі надання послуг. Березнівська дитяча бібліотека стала однією з 10 бібліотек, яка увійшла до медіа-середовища «Медіа-світ Березнівщини».

Медіа-центр бібліотеки має окремий комп'ютер з підключенням до мережі-Інтернет, принтер, сканер, ксерокс, цифровий фотоапарат, магнітолу, телевізор та DVD-програвач для перегляду дисків, розпочата робота по формуванню фонду на CD-ДВД дисках.

В цей період фонд дитячої бібліотеки нараховує 13000 тис. примірників книг, 18 назв періодичних видань. Бібліотека має три структурні підрозділи та 4 штатні одиниці: молодший абонемент – бібліотекар Коваль Ніна Кузьмівна, старший абонемент - бібліотекар Мамчур Надія Федорівна, читальний зал - бібліотекар Котик Вікторія Володимирівна та заступник директора ЦСПШБ по роботі з дітьми Щур Наталія Дмитрівна

Книгозбірня щороку обслуговує більше 2000 тис. читачів – це дошкільнята, учні та організатори дитячого читання.

З 2006 року у нас широко розвивається проектна діяльність. За цей період було реалізовано 5 проектів: проект "Творчий розвиток особистості – 1» – 2006р., проект "Творчий розвиток особистості - 2" – 2007р., проект "Здоров'я то найбільший в світі дар" – 2009р., проект "Твоє здоров'я - в твоїх руках" – 2009р. надані Березнівською районною радою, керівник проектів заступник директора по роботі з дітьми Наталія Щур. В тому ж 2009 році було реалізовано ще один проект - „Крок на зустріч дітям” для незахищеної категорії населення – дітей, за рахунок коштів отриманих від Міжнародного Фонду Відродження, та наданих Фундацією імені князів - благодійників Острозьких. В рамках проекту „Крок на зустріч дітям” діти навчалися комп’ютерній грамотності, приймали участь у іграх, конкурсах, зокрема, у конкурсі малюнків, який проходив у двох номінаціях: малюнки, намальовані олівцем та створені у програмі „Пеінт”.

У лютому 2011 року Березнівська центральна районна дитяча бібліотека, була офіційно оголошена однією із 730 переможців другого раунду конкурсу "Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернету" програми "Бібліоміст". У серпні 2011 року бібліотека отримала набір обладнання, який включає:

- 4 комп'ютери;
- 4 комплекти навушників та веб-камер;
- Ліцензійне програмне забезпечення;
- принтер та сканер;

15 вересня 2011 року відбулася урочиста церемонія з нагоди відкриття на базі бібліотек-переможниць конкурсу центрів публічного доступу до Інтернету.

В цьому ж 2011 році був оголошений обласний щорічний фестиваль інноваційного досвіду "Бібліофест". Мета проведення якого полягає у виявленні ефективних форм бібліотечного досвіду для залучення читацьких груп в бібліотеку, творчих ініціатив бібліотечних спеціалістів Рівненської області. Однією з переможниць I фестивалю інноваційного досвіду

"Бібліофест, з досвідом роботи «Кінозал мандрівників», здобула - Котик Вікторія Володимирівна - бібліотекар читального залу Березнівської районної дитячої бібліотеки.

У 2012 році в Рівненській державній обласній бібліотеці відбувся другий фестиваль-конкурс інноваційного досвіду "Бібліофест", присвячений темі впровадження новітніх інформаційних технологій у бібліотечну практику. В номінації "МОЛОДІЖНА ІНІЦІАТИВА" з досвідом роботи "Новітні технології і ми" перемогу отримала Рябчук Марія Борисівна, бібліотекар Березнівської центральної районної дитячої бібліотеки.

У 2014 році здобула перемогу в четвертому обласному фестивалі-конкурсі інноваційного досвіду «Бібліофест» в номінації «Популяризація книги і читання», за кращий досвід використання новітніх інформаційних технологій у бібліотечній справі.

Матеріал підготувала : заступник директора ЦСПШБ по роботі з дітьми
Щур Н.Д.,- 2014 р.